

## ROLUL MARILOR ARHITECȚI ÎN FORMAREA TINERILOR SPECIALIȘTI

**Maria MALANICI\***

*Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Urbansim și Arhitectură, Departamentul Arhitectură, Grupa Arh-162, Orașul Chișinău, Republica Moldova*

\* Autorul corespondent: Malanici, Maria, e-mail: [mariamalanici7@gmail.com](mailto:mariamalanici7@gmail.com)

**Rezumat.** *Fiecare om este văzut ca o personalitate construită din talent, muncă și perseverență. Pentru a te remarca ca individ este nevoie de a fi diferit de toți ceilalți. Arhitectura în sine presupune inovație și satisfacție vizuală, iar formarea tinerilor specialiști este o muncă a întregului univers.*

*Marii arhitecți ai timpului s-au remarcat prin noi generații care au avut scop să devină mai buni. Deci rolul lor cel mai important este de a servi drept model, un scop neatins spre care tindem a-l călca pe urme și de a-l întrece.*

**Cuvinte cheie:** *arhitect, proiectare, design, concept, deconstructivism, inovație*

### **Introducere**

Arhitectura este pilonul tuturor artelor, legătura dintre trecut, prezent și viitor care exprimă cultura, tradiția și istoria unui anumit stat. La moment rolul arhitecturii este de a realiza nevoile oamenilor pentru a le oferi un confort și o satisfacție vizuală cu un buget minim de cheltuieli. Acest rol îi revine arhitectului care își ia angajamentul de a crea puntea dintre oameni și arhitectură [1,2].

Altfel spus un arhitect este persoana care se ocupă de proiectarea, design-ul și controlul calității unei cladiri [3]. Totuși un arhitect emerit are un rol mult mai important - de a servi drept exemplu în formarea următoarelor generații de tineri specialiști.

Încă de la începutul anilor de studenție ceea ce m-a marcat cel mai mult au fost întrebările adresate către noi: "Cum credeți care dintre voi peste 5 ani va deveni cel mai bun arhitect din țară, sau în întreaga lume?" "Care este personalitatea care va marcat cel mai mult?"

Cu siguranță această profesie înglobează multă muncă, răbdare, putere și dragoste. Pe băncile universității suntem testați și puși la încercare în diferite moduri și în final rămân doar cei mai puternici pentru că societatea are nevoie de oameni deștepți și apti pentru inovații.

Sunt sigură că fiecare tânăr specialist are un model drept exemplu și la rîndul său tinde spre a deveni o personalitate.

### **Santiago Calatrava**

Când am descoperit prima oară arhitectura lui Calatrava, am văzut ceea ce poate să însemne o arhitectură cu aripile deschise. În zbor. Levitând. Desprinsă de ideea de cutie, de zid, de pereți fermi și înțepeniți. Calatrava are o rară vocație de a crea expansiuni. E ca și cum el ar deschide aripile unui spațiu, închis înainte să existe proiectul lui construit. Marele arhitect nu-și pune în nici un fel frâu sau zăbală imaginației. Și forțează materialele să asculte de volumetriile lui. Tratează oțelul, fierul și beton ca și cum ar modela în ipsos ori în lut. De parcă ar fi o plastilină atotascultătoare. Nu sunt mulți arhitecți contemporani cu o asemenea operă în care descoperim deopotrivă o meditație, o gândire asupra formelor, o abordare a temelor celor mai complexe și o provocare a tehnologiilor și materialelor. Spaniolul care a dat aripi arhitecturii în sens real, nu doar metaforic, e versiunea contemporană a lui Don Quijote luptându-se cu morile de vânt. A ieșit mereu învingător, iar atunci când a vrut a inclus, în proiectele lui, și aripile morilor de vânt, ca trofeu [4, 5, 6].

Santiago Calatrava este personalitatea care m-a marcat cel mai mult prin puterea lui de a atinge infinitul, prin crearea unei conexiuni între arhitectură, oameni și divin. Este primul arhitect opera căruia m-a impresionat și care m-a făcut să-mi doresc să o descopăr de aproape.

## Zaha Hadid

Proiectele Zaha Hadid sparg formele clasice și le reasamblează în spații noi, cu perspective geometrice care corespund concepțiilor moderne. Zaha Hadid este regina neîncoronată a arhitecturii contemporane, iar o constanță în lucrările lui Hadid, este mișcarea: „Cel mai important lucru este mișcarea, fluxul obiectelor, o geometrie noneuclidiană în care nimic nu se repetă: o nouă ordine a spațiului”. O ordine care a revoluționat domeniul arhitecturii pentru că a eclipsat dezbaterile modernism vs postmodernism, inventându-și propriul limbaj. „Pentru că nu aparțin spațiului european, am un sistem de gândire diferit, structura mea este diferită. Deconstructivismul și teoriile structuraliste sunt bazate pe teorii raționaliste. Eu nu aparțin acestei tradiții. Aparțin unei tradiții care are o structură diferită, definită că fiind mai emoțională, mai intuitivă. Dar intuitiv nu e același lucru cu instinctiv. Intuiția este mariajul raționalismului și al experienței” [7].

Zaha Hadid a intrat în memoria mea drept arhitectul inovației, arhitectul fără limite în care linia nu era doar un simplu element ci o multitudinea de forță creatoare capabilă să transforme arhitectura într-un grandios spectacol vizual pe care nimeni nu și l-ar fi imaginat a deveni real. Mă simt mândră că am avut ocazia să mă nasc în același timp cu această mare personalitate a arhitecturii contemporane. Mă simt mândră că profesorii ne dau ocazia să simțim că munca acestor personalități nu a fost în zadar, ci că orice om poate deveni o personalitate având un model excepțional și forța de a crede în el.



**Figura 1: Imagini din exterior și interior, Oculus, World Trade Center, New York, autor Santiago Calatrava**

Renunțata construcție arhitecturală, opera de artă care pînă în prezent mă marchează, sugerează o arhitectură contemporană, care este concepută de Calatrava ca două aripi mobile, care seamănă și acționează asupra văzului în timpul zilei ca o pasăre care și-ar lua zborul. Totuși ceea ce m-a marcat cel mai mult au fost orele de la facultate în care amănunțit mi s-a explicat detaliile referitor la această construcție. Cu siguranță aceasta este mai mult decît o simplă arhitectură, este o operă de artă incontestabilă și ceea ce a remarcat construcția este că a fost proiectată și gândită anume pentru persoanele care au suferit în urma atacului terorist din 11.09.2001.

Forma ei sugerează aripile unei păsări, întrucît sala este susținută de grinzi îndreptate spre cer. Santiago Calatrava spunea că Oculus este un termen clasic din arhitectură care se referă la o deschidere care oferă vedere asupra cerului. Revenind la World Trade Center Transportation Hub, în dimineața însorită din Manhattan, lumina Soarelui este proiectată prin luminator pe pardoseaua Oculus, formând un fel de alee, numită de Santiago Calatrava „Way of Light”.

Această întindere de lumină are și un rol simbolic: în fiecare 11 septembrie, la 10:28 AM – ora când cel de-al doilea turn s-a prăbușit – lumina soarelui strălucește prin luminator și luminează axa centrală a sălii principale.

„Lumina soarelui trece prin centru, iar acest „Way of Light” se aliniază cu axa longitudinală a Oculusului, ceea ce semnifică sfârșitul tragediei din 11 septembrie și începutul reconstrucției”, spune Calatrava. „Această aliniere particulară a luminii solare este posibilă, deoarece clădirea a fost proiectată ușor înclinată în raport cu rețeaua Manhattan din jur” [8].



**Figura 2: Imagini din exterior și interior, Heydar Aliyev, Baku, autor Zaha Hadid**

Centrul Heydar Aliyev este renumita construcție a Zaha Hadid cunoscută prin formele sale curbe, care evită orice fel de unghi sau linie dreaptă. Lucrarea impresionează vizual și redă pentru noi tinerii specialiști dorința de a ne remarca și noi cu așa tipuri de lucrări, aceasta servind drept exemplu pentru începutul multor proiecte de curs. Atât exteriorul cât și interiorul remarcă o renumită noblete cu forme calde și placute, fără mari sau mici defecte de barbarism. Lucrarea este o arhitectură perfectă, iar formele ei redau o stare de armonie cu situl.

Acesta a fost construit pentru a deveni nucleul programelor culturale din Azerbaidjan, centrul se îndepărtează de caracterul monumetal al arhitecturii sovietice în intenția de a exprima mai degrabă un registru sensibil și o serie de spații evinimentiale. Acesta găzduiește o sală de conferințe, o sală de spectacole și un muzeu. Clădirea este o realizare impresionantă, a cărei expresivitate trădează o anumită eleganță, în ciuda monotoniei formale. [9]

### **Concluzii**

Aceste personalități marcante sunt cheia care deschide interiorul unei noi lumi, pe care noi o visăm și care ne face să dăm ce e mai bun din noi pentru a arăta că imaginația arhitecților nu are limite. Ei sunt punctul pe care dorim să-l atingem și peste care dorim să trecem. Un arhitect emerit va fi întotdeauna un model drept de urmat pentru noi tinerii specialiști dar și modelul pe care îl vom invidia în sensul frumos al cuvântului. Altfel spus acesta este cel mai important rol al unei personalități, de a ne motiva și a ne face să muncim pentru a deveni mai buni decât ei. Sunt cei care ne motivează că fără arhitectură lumea ar fi oarbă. Arhitectura este întruchiparea frumosului iar este cel care crează lumea și viitorul este un arhitect.

Datorită acestui articol am înțeles că tinerii specialiști au nevoie de personalități ca Santiago Calatrava și Zaha Hadid. Pentru a te forma ca arhitect cel mai important este de a înțelege rolul tău în societate și acest lucru îl poți face doar după ce ai un model care te-a marcat ca specialist. Aceste studii și analize au o importanță majoră în regăsirea noastră ca specialist.

În final pot spune că, acest articol va avea un rol important în înțelegerea tinerilor specialiști că fără piloni nu putem construi nici un edificiu, că în drumul nostru spre a deveni personalități avem nevoie de multă muncă, putere și dorință de a face imposibilul, aceste lucruri le putem observa doar la marii arhitecți.

### **Mulțumiri**

Malanici Maria exprimă sincerele mulțumiri Departamentului Arhitectură, în special *dr. arh. conf. univ. Sergiu TRONCIU*, pentru formarea unei gândiri și viziuni arhitecturale asupra importanței personalităților în crearea noastră ca specialist.

Conducător: conf. univ. dr. arh. Sergiu TRONCIU

## Referințe

1. [https://www.academia.edu/32373624/Rolul\\_arhitectului\\_in\\_societate?fbclid=IwAR3Molhyxjxy-beFShEGN\\_JhzD-c1-j5i-5BDCjibMARAYOHihuOUIaA8tU](https://www.academia.edu/32373624/Rolul_arhitectului_in_societate?fbclid=IwAR3Molhyxjxy-beFShEGN_JhzD-c1-j5i-5BDCjibMARAYOHihuOUIaA8tU) accesată la data de 07.03.2020. *Idee de formare a articolului.*
2. <https://www.dezvoltatorimobiliar.ro/blog/arhitectura/personalitati-din-arhitectura-zaha-hadid?fbclid=IwAR0lqGqLXiK5ZawGiNVTUBAaoLg2t4ThqYlb83Mpg9NMCQUL2IcIK9IY0N8> accesată la data de 06,03,2020. *Definiții despre arhitectură.*
3. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Arhitect> accesată la data de 07.03.2020. *Definiția termenului Arhitect.*
4. [https://www.dcnews.ro/santiago-calatrava-creaza-o-arhitectura-cu-aripile-deschise-in-zbor-levitand\\_543984.html](https://www.dcnews.ro/santiago-calatrava-creaza-o-arhitectura-cu-aripile-deschise-in-zbor-levitand_543984.html) accesată la data de 07.03.2020. *Informații despre arhitectura lui Santiago Calatrava.*
5. [https://ro.wikipedia.org/wiki/Santiago\\_Calatrava](https://ro.wikipedia.org/wiki/Santiago_Calatrava) accesată la data de 08,03,2020 *Date personale despre Santiago Calatravo.*
6. [https://www.dcnews.ro/santiago-calatrava-creaza-o-arhitectura-cu-aripile-deschise-in-zbor-levitand\\_543984.html](https://www.dcnews.ro/santiago-calatrava-creaza-o-arhitectura-cu-aripile-deschise-in-zbor-levitand_543984.html) accesată la data de 07.03.2020. *Informații despre arhitectura lui Santiago Calatrava.*
7. <https://www.cotidianul.ro/arhitectura-ca-o-naratiune-in-viziunea-celebri-zaha-hadid/> accesată la data de 07.03.2020. *Informații despre arhitectura Zaha Hadid.*
8. <http://www.fotostefan.ro/oculus-terminal-transport-new-york-world-trade-center/> accesată la data de 08.03.2020. *Informații despre Oculus, autor Santiago Calatrava.*
9. <https://prezi.com/rdmtcrfdutzt9/centrul-heydar-aliyev/> accesată la data de 08.03.2020. *Informații Haydar Aliyevautor autor Zaha Hadid.*